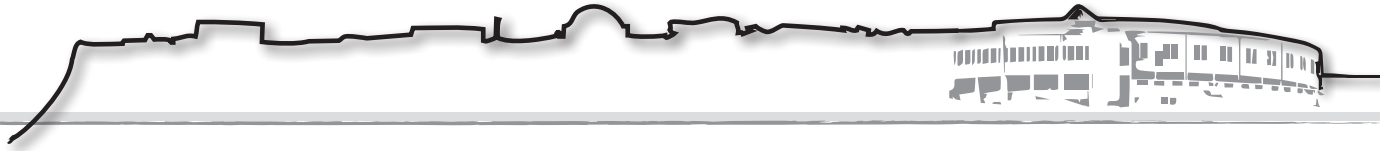

διάλογοι

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Έλενα Αναγνωστοπούλου: Το πιο σημαντικό είναι να μάθουμε να θέτουμε ερωτήματα

Στον ακαδημαϊκό χώρο και όχι μόνο, δεν αποτελεί αυτονόητη συνθήκη ότι ο καλός επιστήμονας-ερευνητής είναι ταυτόχρονα και καλός δάσκαλος, δηλαδή αυτός που θα μεταδώσει τη γνώση τεκμηριωμένα, θα διδάξει τις σύγχρονες τάσεις στην επιστήμη του και με τη διδακτική του επάρκεια και μέθοδο θα εμπνεύσει τους φοιτητές του ανοίγοντας νέους δρόμους σκέψης. Με αφορμή τη βράβευση της με το **βραβείο Εξαιρέτης Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας στον Πανεπιστημίου Κρήτης «Στέλιος Πηχωρίδης» στην Καθηγήτρια Γλωσσολογίας, κα Έλενα Αναγνωστοπούλου**, βρεθήκαμε στην πανεπιστημιούπολη στο Γάλλο Ρεθύμνο και συζητήσαμε για τη διδασκαλία, τη γλώσσα, τις ανθρωπιστικές σπουδές και τον Τσόμοκι...

■ Επιμέλεια: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΕΜΠΙΑΝΣ

Τι σημαίνει για εσάς καλό διδακτικό έργο στις πανεπιστημιακές αίθουσες;

Καλό διδακτικό έργο στις πανεπιστημιακές αίθουσες είναι για μένα να καταφέρω να εμπνεύσω τα παιδιά, να τα κάνω να αγαπήσουν όχι μόνο το αντικείμενο που διδάσκω, αλλά την ίδια τη διαδικασία της γνώσης. Να καταλάβουν ότι το σημαντικότερο είναι να μάθουν να θέτουν ερωτήματα και όχι τόσο να απαντούν στα ερωτήματα. Να κατανοήσουν ότι δεν βρισκόμαστε και δεν θα φτάσουμε στο τέλος της επιστήμης. Ότι δεν υπάρχουν οριστικές απαντήσεις. Και να μάθουν να παρατηρούν, να ανησυχούν, να ρωτούν και να αμφισβητούν. Αυτό είναι για μένα το καλό πανεπιστημιακό μάθημα. Ένα τέτοιο μάθημα προσπαθώ γενικά να πετύχω, και προσαρμόζω τους στόχους μου ανάλογα με το σε ποιον απευθύνομαι.

Για τους πρωτοετείς και τα μεγάλα αμφιθέατρα, το στοιχείο στα μαθήματά μου, τα οποία είναι σε μια πολύ διαφορετική λογική από αυτή των φιλολογικών μαθημάτων, είναι να κάνω τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, να κατανοήσουν ότι η γλώσσα και η γνώση που έχουμε για τη γλώσσα δεν είναι αντικείμενα αυτονόητα. Οι φοιτητές δεν έχουν προβληματιστεί ποτέ πάνω στο τι σημαίνει να μιλάω και να κατανοώ τη μητρική μου γλώσσα και πως μπορώ να διεισδύσω σε αυτό το αυθεντικό είδος γνώσης που έχω για τη γραμματική της γλώσσας μου. Στόχος μου είναι να κατανοήσουν ότι πρόκειται για ένα διαφορετικό αντικείμενο και μία διαφορετική οπτική σε σχέση με όσα γνωρίζουν μέχρι σήμερα, και ότι η γλωσσολογία τους δίνει την ευκαιρία να διδαχθούν τι σημαίνει επιστημονική προσέγγιση σε ένα αντικείμενο που θεωρούν αυτονόητο μέρος του εαυτού τους. Στην γλωσσολογία ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζουμε το αντικείμενό μας είναι επιστημονικός, δηλ. παρατηρούμε τα γλωσσικά δεδομένα, τις προτάσεις που εκφέρουμε και

ακούμε, οδηγούμαστε σε γενικεύσεις, διατυπώνουμε υποθέσεις και προβλέψεις, οι προβλέψεις μας επιβεβαιώνονται ή διαψεύδονται και προχωράμε.

Στα πιο προχωρημένα μαθήματα η μεγάλη ικανοποίηση είναι να ανακαλύπτω παιδιά με ταλέντο. Όλοι οι φοιτητές με τους οποίους δουλεύω στα μαθήματα της κατεύθυνσης γλωσσολογίας και οι μεταπτυχιακοί θα πρέπει να κατανοήσουν ότι είναι απαραίτητο να παρακολουθούν το μάθημα, να συμμετέχουν, και τότε θα κατανοήσουν το αντικείμενο ή θα το αγαπήσουν, ο καθένας στο δικό του επίπεδο και ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του. Αλλά υπάρχουν πάντα φοιτητές που έχουν ιδιαίτερη κλίση στο αντικείμενο, και η επιτυχία του δασκάλου είναι να το δει και να το ενθαρρύνει. Οι νέοι άνθρωποι πολλές φορές δεν αναγνωρίζουν τις ικανότητες και τα ταλέντα τους, ενώ εμείς είμαστε σε θέση να τα διακρίνουμε.

Πώς είναι να αναγνωρίζεται το διδακτικό έργο ενός επιστήμονα στην περίοδο της πανδημίας, όπως στη δική σας περίπτωση με το βραβείο «Στέλιος Πηχωρίδης»;

Η αναγνώριση της δουλειάς μας είναι πάντα σημαντική, είτε έχουμε πανδημία είτε δεν έχουμε. Η αναγνώριση της διδακτικής δουλειάς είναι διπλά σημαντική, επειδή πρόκειται για αθόρυβη προσφορά που κάνουν όλοι οι συνάδελφοι, και με μεγάλη αφοσίωση σε δύσκολες συνθήκες, και η οποία συχνά περνάει απαρατήρητη. Νιώθεις ικανοποίηση

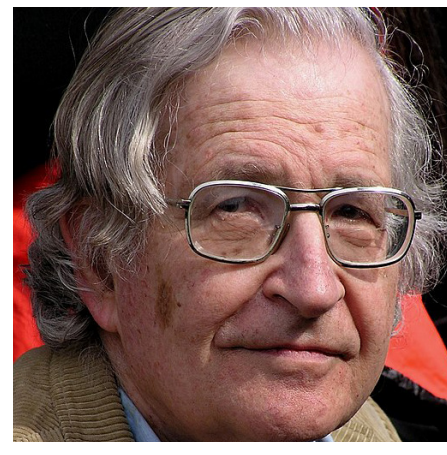
όταν το πανεπιστήμιό σου σου κάνει αυτή την τιμή. Γιατί κάπως συνέβη αυτό το βραβείο. Ίσως κάποιοι φοιτητές ή συνάδελφοι -δεν ξέρω πώς έγινε ακριβώς στη δική μου περίπτωση- πρόσεξαν ορισμένα πράγματα και τα εκτίμησαν, κι αυτό μου έδωσε χαρά.

Η πανδημία ήταν δύσκολη για όλους. Δεν ήταν μόνο η πανδημία δύσκολη. Το μεγάλο πρόβλημα νομίζω είναι η κρίση των ανθρωπιστικών σπουδών και επιστημών, κάτι ανεξάρτητο από την πανδημία, η οποία βεβαίως το επιδείνωσε. Το να εξακολουθεί να μπορεί κανείς να έχει ποιότητα στη δουλειά του, να δίνει όραμα στους νέους ανθρώπους που νιώθουν ότι είναι αποκλεισμένοι από παντού, και αυτό να αναγνωρίζεται είναι κάτι σημαντικό.

Στην Ελλάδα, γνωρίζουμε τι είναι η γλωσσολογία;

Είναι αλήθεια ότι ο κόσμος δεν γνωρίζει τι είναι πραγματικά η γλωσσολογία. Όταν σε ρωτούν με τι ασχολείσαι και λες «είμαι γλωσσολόγος», σε ρωτούν πόσες γλώσσες ξέρεις ή αναφέρονται στα λεξικά. Στην πραγματικότητα, η γλωσσολογία βρίσκεται πίσω από την πολύ μεγάλη επανάσταση των γλωσσικών επιστημών και αυτό βεβαίως συνδέεται με τον Νόαμ Τσόμοκι που σφράγισε αυτή την επανάσταση. Ακόμα και οι επιστήμονες στο χώρο μας που δεν δέχονται τη θεωρία του Τσόμοκι, έχουν ωστόσο ως σημείο αναφοράς τους την άποψή του, για να διαφωνήσουν μαζί του.

«Είχα την ευκαιρία στη ζωή μου να βρεθώ στο περιβάλλον του MIT αρκετές φορές και είχα την τύχη να γνωρίσω από κοντά τον Τσόμοκι. Η επαφή με τον Τσόμοκι και τους μαθητές του με δίδαξε τι σημαίνει να είναι κανείς μεγάλος διανοητής και δάσκαλος. Οι μεγάλοι διανοητές και δάσκαλοι είναι πολύ απλοί άνθρωποι»

■ Ο Νόαμ Τσόμοκι

Από την άλλη πλευρά, είναι δύσκολο να εξηγήσει κανείς στο ευρύ κοινό τι ακριβώς ενδιαφέρει τη σύγχρονη γλωσσολογία, με ποιους τρόπους πραγματοποιείται η έρευνα στη γλώσσα και ποιο είναι ο στόχος της. Και πρέπει να πω ότι φταίμε οι γλωσσολόγοι που δεν προσπαθήσαμε να εξηγήσουμε με απλό και κατανοητό τρόπο τι μας απασχολεί. Επειδή πρόκειται για μια αφηρημένη επιστήμη, οι περισσότεροι γλωσσολόγοι δεν μπαίνουν στον κόπο να προσπαθήσουν να τη γνωρίσουν στον κόσμο. Στην Ελλάδα πάντως υπάρχει αυτή τη στιγμή ένας γλωσσολόγος που επιχειρεί να το κάνει, και πετυχημένα. Κι αν θέλετε μπορώ να σας πω το όνομά του. Λέγεται Φοίβος Παναγιωτίδης.

Τέλος, γλωσσολογία και η ψηφιακή εποχή, ανθρωπιστικές σπουδές και 4η βιομηχανική Επανάσταση.

Ο γλωσσολόγος έχει το ίδιο πρόβλημα που έχουν όσοι ασχολούνται με τις ανθρωπιστικές σπουδές. Έχει επικρατήσει η άποψη ότι δεν έχει νόημα να ασχολείται κανείς με τη γλώσσα και να χρηματοδοτείται αυτή η έρευνα, ιδιαίτερα η έρευνα στη θεωρητική γλωσσολογία, η οποία δεν έχει άμεσα και απτά αποτελέσματα.

Σας θεωρούν τη Γενετική των Ανθρωπιστικών Σπουδών

Κοιτάξε να δείς, δεν είναι έτσι ακριβώς τα πράγματα. Και μάλιστα τώρα δουλεύω σε ένα

πρότζεκτ -μάλλον προσπαθώ να δουλέψω σε ένα πρότζεκτ- που μου θέτει το ερώτημα διαιρηκώς. Η έρευνά μας, η οποία είναι ποιητική, θα πρέπει να συνδυαστεί με ποσοτικές προσεγγίσεις. Οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν αυτή τη δυνατότητα, μας θέτουν καθημερινά το ερώτημα σε ποιο βαθμό μπορούμε με την γνώση και την οπτική μας να ερμηνεύσουμε ποσοτικά αποτελέσματα και να κατευθύνουμε ποσοτικές έρευνες, πώς μπορούμε να συνδυάσουμε την έρευνά μας με τις δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιακή εποχή, πώς τελικά θα επικοινωνήσουμε με τις άλλες επιστήμες και δεν θα απομονωθούμε.

Υπάρχει σχέση μεταξύ βιολογίας και γλωσσών;

Υπάρχει άμεση σχέση σε δύο επίπεδα, στο πώς γεννήθηκε η γλώσσα στον άνθρωπο σαν βιολογικό είδος, αλλά και σε ό,τι αφορά τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ εξέλιξης των ειδών και των μεταβολών των γλωσσών στο χρόνο. Είμαι πολύ ευτυχής που έχω τη δυνατότητα αυτή την εποχή να συνεργάζομαι με συναδέλφους από τις επιστήμες της ζωής, την υπολογιστική και εξελικτική βιολογία στο Ηράκλειο, επειδή αυτή η συνεργασία έχει ανοίξει νέους δρόμους στον τρόπο που σκέπτομαι και βλέπω τη γλώσσα. Βεβαίως, υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές στον τρόπο που μπορούμε να μελετήσουμε την εξέλιξη των γλωσσών, σε σχέση με την μελέτη της εξέλιξης των ειδών. Οι βιολόγοι στηρίζονται σε γενετικό υλικό, το οποίο μεταφέρεται από τη μια γενιά στην άλλη με μηχανισμούς που γνωρίζουν. Στις γλώσσες τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα. Δεν γνωρίζουμε αρκετά πράγματα για τους μηχανισμούς και τους τρόπους μεταφοράς της γλώσσας από γενιά σε γενιά, ενώ ταυτόχρονα οι γλώσσες ανακατεύονται μεταξύ τους όταν έρχονται σε επαφή και επηρεάζει η μία την άλλη. Δεν μπορούμε λοιπόν απλά να υποθέσουμε ότι η γραμματική της προηγούμενης γενιάς κληρονομείται στην επόμενη γενιά με έναν απλό τρόπο. Αυτό δημιουργεί πρόβλημα στο πώς θα πάμε πίσω στο χρόνο, ώστε να ανακατασκευάσουμε την ιστορία των γλωσσών. Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα πρόκληση.

Μετά το Πάσχα η ακαδημαϊκή χρονιά θα αρχίσει να οδεύει προς το τέλος και από την άλλη πλευρά η τουριστική σεζόν θα κλιμακώνεται, με τις προοπτικές μετά από δύο χρόνια πανδημίας να είναι εξαιρετικές. Ωστόσο, ακόμη και σε αυτή την αισιόδοξη συνθήκη υπάρχουν κάποιιοι που πλήττονται και δεν είναι άλλοι από τους φοιτητές που αναγκάζονται να εκσπιτωθούν λόγω Αιθ/βη, ενώ εδώ και δεκαετίες στηρίζουν με την παρουσία τους την οικονομική ζωή του Ρεθύμνου. Το δισέλιδο μας «Διάλογοι στην πόλη, διάλογοι για το πανεπιστήμιο» ασχολείται με αυτό το σημαντικό ζήτημα που τα «ΡΝ» έχουν πολλές φορές αναδείξει.

Εκτός όμως από αυτό το εκτενές ρεπορτάζ στο σημερινό δισέλιδο μας φιλοξενούμε μια συνέντευξη της καθηγήτριας Γλωσσολογίας, κας Έλενας Αναγνωστοπούλου, που έλαβε το βραβείο Εξαιρέτης Διδασκαλίας «Στέλιος Πηχωρίδης» και μιλάει αφιέρωμα στους ραδιοφωνικούς διδασκάλους του Πανεπιστημίου Κρήτης με δηλώσεις των ανθρώπων μπροστά και πίσω από τα μικρόφωνα που πλημμυρίζουν αγωνίας, σοβαρότητας και νεανικού χιούμορ...

Το ΠΚ στα Ερτζιανά • ΔΥΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΣΕ ΡΕΘΥΜΝΟ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

“Βασικές αρχές τους είναι η αποδοχή στην διαφορετικότητα -να μην εκφράζονται ρατσιστικές, φασιστικές, σεξιστικές και άλλου είδους τέτοιες ιδεολογικές αντιλήψεις-, η ελεύθερη έκφραση, ο πειραματισμός στην μουσική και ο αντιεμπορευματικός χαρακτήρας”

Ο ραδιοφωνικός σταθμός των Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρεθύμνο, προσκαλεί νέα μέλη στην αίθουσα Β1-36 (Συνάντηση στο μεγάλο κολυβάκι)

πραγματούνονται θέματα επικαιρότητας, οργάνωσης, τεχνικά ζητήματα κ.α. «Οι εβδομαδιαίες μας συλλέξεις είναι ουσιαστικά το μοναδικό μας όργανο λήψης αποφάσεων, επομένως όλα μας τα θέματα τα συζητάμε εκεί. Αυτό μπορεί να είναι ένα τεχνικό ζήτημα ή μια δράση που θέλουμε να κάνουμε στο Πανεπιστήμιο ή στην Πόλη. Ακόμα, οργανώνουμε και παρουσιάζουμε τις εκπομπές που θέλουμε να κάνουμε, συζητάμε θέματα της επικαιρότητας καθώς και θέματα διαχείρισης του χώρου μας. Για να καταφέρουμε να συνενώσουμε την ποικιλομορφία των ατομικτήτων που συνυπάρχουν στον σταθμό, αλλά και όντες ακόλουθοι της ιδεολογίας και του καταστατικού μας, λειτουργούμε σε οριζόντια δομή και συνδιαμορφωτικά», διευκρινίζουν οι εκπρόσωποι του ραδιοφωνικού σταθμού στο Ρεθύμνο. Αντίστοιχα, οι φοιτητές του Ηρακλείου αναφέρουν ότι, «ο διάλογος και η αλληλοκατανόηση είναι στο πυρήνα της προσπάθειάς μας, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι κάνουμε συνέλευση με αυστηρούς κανόνες εβδομαδιαία. Ανάλογα τι θα μας “ξεβράσει” η πραγματικότητα προσαρμόζουμε και τη μορφή της κουβέντας».

Αμφότεροι, παραδέχτηκαν ότι οι ομάδες τους είναι ανοιχτές σε κόσμο εντός και εκτός πανεπιστημίου. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ωστόσο προέρχεται από την πανεπιστημιακή κοινότητα. Τα άτομα που συμμετέχουν αυτή τη στιγμή στον Matzore FM 89.1 είναι περίπου 20. «Η φιλοσοφία του σταθμού μας είναι ότι πάντοτε παραμένει ανοιχτός για νέες συμμετοχές. Επομένως, λειτουργούμε υπό καθεστώς διαρκούς αναδιαμόρφωσης της σύστασης της ομάδας. Υπάρχουν και μέλη στον σταθμό που δεν σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης στο Ρεθύμνο, βρίσκονται ή έχουν τελειώσει σε άλλες σχολές και απλώς τους αρέσει το Ραδιόφωνο και θέλουν να βοηθήσουν με τον τρόπο που τις γνώσεις τους στην εξέλιξή του».

Στον Ρα.Στα.Παν.Κ 96,7 ο αριθμός των ατόμων είναι ρευστός και μοιράζονται σε διαφορετικά εγχειρήματα όπως τοLABάκι hackerspace, η ομάδα κατασκευών τοPαγάκι, η Κινηματογραφική ομάδα, τα μουσικά στούντιο, η ομάδα πληθωρισμού και διάφορες άλλες. Τα άτομα που αποτελούν τον πυρήνα του σταθμού όμως, «μετριοίται στα δάχτυ-

λου. Το Ρεθύμνο και κυρίως η πόλη του Ρεθύμνου αποτελεί μία μικρή κοινότητα όπου όλα τα άτομα λίγο πολύ γνωρίζομαστε μεταξύ μας, οπότε δεν θα λέγαμε ότι το κοινό μας μονοπωλείται από τα άτομα εντός Πανεπιστημίου». Στο Ηράκλειο, οι συμμετέχοντες παραδέχονται ότι δεν έχουν πολλούς ακροατές αυτήν την πε-

ρίοδο και δε μπορούν να γνωρίζουν πόσοι τους ακούν από τα FM, σχολιάζοντας πάλι με χιούμορ ότι, «έχουμε κάνει μεγάλο σουξέ στους υποβρύχιους στόλους της Μεσογείου. Φήμες αναφέρουν ότι σε περιόδους ειρήνης οι περισσότεροι ρίχνουν άγκυρα στον κόλπο της Αμμυδάρας για να μας ακούνε».

Λύσεις εκ των ενόντων

Στον σταθμό του Ρεθύμνου τα τεχνικά προβλήματα, σε συνδυασμό με τη έλλειψη τεχνονγνωσίας, έχουν ως αποτέλεσμα το μεγαλύτερο βάρος στο τεχνικό κομμάτι να το έχουν αναλάβει τα παιδιά από τον ραδιοφωνικό σταθμό του Ηρακλείου. «Χωρίς εκείνους ο σταθμός μάλλον δεν θα υπήρχε», παραδέχονται οι ίδιοι, ενώ προσθέτουν ότι, «λόγω κάποιας βλάβης στους υπολογιστές μας και κάποιων άλλων τεχνικών προβλημάτων, εμείς αυτή τη στιγμή έχουμε ανακαταστήσει την λειτουργία μας. Το γεγονός αυτό μας στενοχωρεί ιδιαίτερα. Θα πρέπει να αναφέρουμε επίσης ότι εξίσου σημαντική υπήρξε και η βοήθεια από το Πανεπιστήμιο, το οποίο κατά καιρούς μας έχει δώσει τα απαραίτητα μέσα για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων μας. Ευχόμαστε ότι στο άμεσο μέλλον θα καταφέρουμε να λύσουμε τα όποια ζητήματα του σταθμού και ότι θα γυρίσουμε ξανά στον αέρα».

Αντίστοιχα, οι φοιτητές από τον σταθμό του Ηρακλείου επισημαίνουν ότι, «το πανεπιστήμιο λειτουργεί υποστηρικτικά σε ό,τι κάνουμε, αλλά κάποιες φορές η γενικότερη υποβάθμιση των υποδομών και η έλλειψη συντήρησης δημιουργεί σοβαρά προβλήματα που όσο και να το παλεύουμε δεν γίνεται να τα αντιμετωπίσουμε μόνοι μας». Σύμφωνα με τους ίδιους, οι τελευταίες Πρυτανικές αρχές έχουν κάνει φιλότιμες προσπάθειες αλλά το πρόβλημα είναι γενικότερο...

■ Επιμέλεια: ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΦΩΤΑΚΗ

Ήταν 1999 όταν στήθηκε ο πρώτος πανεπιστημιακός (φοιτητικός) ραδιοφωνικός σταθμός στη Κνωσό, στο Ηράκλειο, ο οποίος λειτουργήσει για 10 χρόνια. Το 2012 ξαναλειτούργησε στις Βούτες με ότι από τον εξοπλισμό περιώθηκε από την πρώτη προσπάθεια, με οριζόντια δομή και βάση την αυτοοργάνωση, το ελεύθερο λογισμικό και τα ανοιχτά δεδομένα. Ο «Ρα.Στα.Παν.Κ 96,7» δεν εκπέμπει σταθερά, δεδομένου ότι αποτελεί ένα πειραματικό εγχείρημα, όταν το κάνει όμως οι εκπομπές του αφορούν σε μουσικό περιεχόμενο. «Όταν όλα βαίνουν ομαλά εκπέμπουμε FM Stereo με RDS στους 96,7 megahertz και η επικαιρότητα εμπνέεται ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες(!)», εξηγούν εκπρόσωποι του Ρα.Στα.Παν.Κ 96,7.

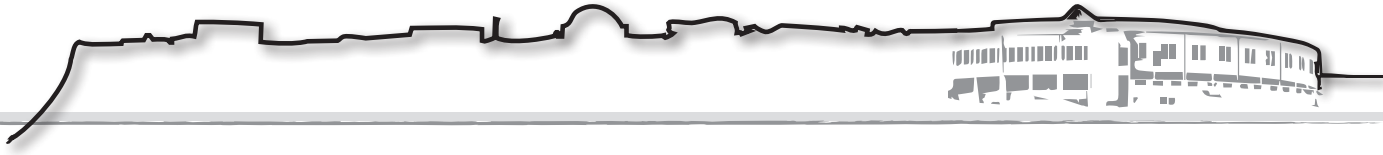
Η αντίστοιχη επιθυμία για ραδιοφωνικό σταθμό του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρεθύμνο, είχε γεννηθεί ήδη από το 2018, εντούτοις, ο «Ματζόρε FM 89.1», άρχισε να εκπέμπει από την Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, στο διαδίκτυο τον Φλεβάρη του 2020 και στα ερτζιανά τον Ιούνιο του ίδιου έτους. Ωστόσο, λόγω πανδημίας, ο σταθμός άρχισε να ουσιαστικά στα μέσα του με θεματολογία και οι μουσικές επιλογές του ποικίλουν. «Δεδομένου ότι στον σταθμό μπορεί να έρθει οποιοδήποτε άτομο το επιθυμεί, αρκεί να μην παραβιάζει κάποιες βασικές αρχές μας, υπάρχει μία ποικιλομορφία στο στυλ των εκπομπών και των μουσικών επιλογών» αναφέρουν εκπρόσωποι του σταθμού.

Κριτήρια συμμετοχής και ανταπόκριση

Και οι δύο ραδιοφωνικοί σταθμοί του Πανεπιστημίου Κρήτης πραγματοποιούν εβδομαδιαίες συλλέξεις, στις οποίες

διάλογοι

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Airbnb: Η στεγαστική οδύσσεια των φοιτητών συνεχίζεται

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΘΑ ΛΥΘΕΙ, ΑΛΛΑ ΣΕ 5 ΧΡΟΝΙΑ

Η απόπειρα επιστροφής στην κανονικότητα, μετά από μία δύσκολη διετία πανδημίας, με την επανέκκινηση του τουριστικού προϊόντος σηματοδοτεί και την επανεκκίνηση της βραχυχρόνιας μίσθωσης καταλυμάτων - μια επιλογή που κερδίζει έδαφος τα τελευταία χρόνια στους κόλπους των ιδιοκτητών ακινήτων και στην Κρήτη. Όπως γράφτηκε, μάλιστα, προσφάτως, για εφέτος το καλοκαίρι η στρόφη των τουριστών σε λύσεις τύπου Airbnb ως αποτέλεσμα των υγειονομικών συνθηκών αλλά και της γενικότερης αύξησης του κόστους ζωής, ξεπερνά και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις! Η σύγκριση με την περσινή χρονιά δείχνει ότι οι κρατήσεις στην Ελλάδα για το διάστημα Ιουνίου-Σεπτεμβρίου καταγράφουν άνοδο 232% σύμφωνα με στοιχεία της AirDNA.

■ Επιμέλεια: **ΑΝΤΩΝΗΣ Ρ. ΠΑΝΤΙΝΑΚΗΣ**

Για μια πόλη όμως όπως το Ρέθυμνο, όπου οι φοιτητές στηρίζουν ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της οικονομίας κι όπου η εύρεση κατοικίας (για σπουδές και όχι μόνο) εξελίσσεται σε γρίφο για δυνατούς λύτες, οι αρνητικές συνέπειες της άθισης του Airbnb προκαλούν απογοήτευση σε φοιτητές, εργαζόμενους και νέα ζευγάρια που αναζητούν εναγωνίως στέγη. Οι επιλογές διαθέσιμων σπιτιών έχουν περιορισθεί αισθητά με συνέπεια η αγωνία να μεγαλώνει. Σε βάθος χρόνου, το δρομολογημένο μεγαλόπνοο σχέδιο της ανέγερσης φοιτητικών εστιών - με τη δημιουργία μίας ολόκληρης ... πολιτείας στην Πανεπιστημιούπολη του Γάλλου, στα πρότυπα των πανεπιστημιακών campus του εξωτερικού (το πρώτο τέτοιου τύπου στην Ελλάδα), θα δώσει μία αποφασιστική (αν όχι και οριστική) λύση στο πρόβλημα. Τι γίνεται όμως στο σήμερα;

« Οι κτηματομεσίτες Ανδρέας Ανδρουλιδάκης και Νίκος Κασωτάκης, ο Αντιπρύτανης Δημήτρης Μυλωνάκης και δύο φοιτήτριες περιγράφουν στα «ΡΝ» πώς έχει η κατάσταση με τη στέγη στο Ρέθυμνο, καταθέτοντας τις προτάσεις, τα σχόλια και τις εκτιμήσεις τους »

■ Το πάγωμα της οικοδομικής δραστηριότητας η κυριότερη αιτία

«Κάθε νέο δεδομένο, σαφώς και αλλάζει τον χάρτη της αγοράς. Οι πλατφόρμες -τουριστικές και ηλεκτρονικές- έχουν εκ των πραγμάτων προωθήσει τον τομέα του τουρισμού και ιδιαίτερα των μικρών διαμερισμάτων, ιδιαίτερα της παλιάς πόλης όπου υπήρχαν εγκαταλελειμμένα ακίνητα και φτιάχτηκαν. Αυτό παράλληλα στένεψε την προσφορά. Έχουμε μία τεράστια ζήτηση και μία μικρή προσφορά. Ο ένας λόγος είναι οι τουριστικές πλατφόρμες και ο άλλος λόγος είναι δυστυχώς ότι έχουμε εδώ και πολλά χρόνια να φτιαχτεί οικοδομή - από το 2008 από τα χρόνια της οικονομικής κρίσης. Αυτό μας στενέψει ακόμα περισσότερο τον τομέα της προσφοράς» υποστηρίζει ο κ. Ανδρουλιδάκης, διακρίνοντας το «πρόβλημα που υπάρχει κάθε φορά που έρχονται νέοι φοιτητές. Είναι ένα τεράστιο θέμα το οποίο δυστυχώς δεν αντιμετωπίζεται εύ-

κολα. Υπάρχει τεράστια αγωνία για το τί θα γίνει». Κάποιοι φοιτητές επιλέγουν να ενοικιάζουν σε δωμάτια ξενοδοχείων έως ότου ξεκινήσει η τουριστική σεζόν. «Δημιουργείται ένα μείζον ζήτημα, για το πού θα μείνει ο φοιτητής το χρονικό διάστημα μέχρι να τελειώσει η εξεταστική του περιόδου» λέει ο κ. Ανδρουλιδάκης, θέτοντας και την κοινωνική και οικονομική διάσταση του ζητήματος: «Όταν έχουμε μικρή προσφορά και μεγάλη ζήτηση διατηρούνται ψηλά οι τιμές. Υπάρχει και η οικονομική δυσχέρεια σήμερα στα νοικοκυριά, οπότε καταλαβαίνετε ότι το πράγμα δυσκολεύει πάρα πολύ: και οικονομικά και από πλευράς ανεύρεσης κατοικίας. Σύμφωνα με τον ίδιο, «η λύση του προβλήματος είναι πάλι πολιτιστική. Θα πρέπει να μπουν καινούργιες υποδομές. Δεν ξέρω πότε τελειώνουν οι φοιτητικές κατοικίες.

■ Ο κ. Ανδ. Ανδρουλιδάκης

Όλα αυτά θα μετριάσουν το πρόβλημα».

Ο κ. Ανδρουλιδάκης επισημαίνει ότι «δεν είναι μόνο οι φοιτητές, αφού και τα νέα ζευγάρια αντιμετωπίζουν πρόβλημα» και ξεκαθα-

ρίζει: «Τα τελευταία χρόνια είναι επαναλαμβανόμενο το φαινόμενο. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι μόνο του Ρεθύμνου. Είναι όλων των φοιτητικών πόλεων τελικά, διότι δυστυχώς η οικιστική ανάπτυξη, η οικοδομική ανάπτυξη έχει σταματήσει. Άρα, δεν έχουμε νέα κτήρια, δεν έχουμε νέα διαμερίσματα για να μπορέσουμε να καλύψουμε τις ανάγκες της πόλης. Κι αυτό ισχύει για όλες τις πόλεις. Δεν ισχύει μόνο για το Ρέθυμνο». Κλείνοντας έδωσε απ' την προσωπική του σκοπιά θέασης των πραγμάτων μια θετική διάσταση: «Παρόλο που το Ρέθυμνο δεν έχει την πολυτέλεια της προσφοράς, πλην όμως δεν υπάρχει κανείς φοιτητής που να μην βρίσκει σπίτι. Τον Αύγουστο που βγαίνουν τα αποτελέσματα μέχρι και τον Σεπτέμβριο που είναι οι εγγραφές, όλοι καλύπτονται και βρίσκουν σπίτι. Υπάρχει δυσκολία, αλλά ορι-

στικά καλύπτονται οι ανάγκες των φοιτητικών απαιτήσεων». Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο έτερος κτηματομεσίτης με τον οποίο συνομιλήσαμε, κ. Νίκος Κασωτάκης, διατυπώνοντας την δική του άποψη: «Σίγουρα επηρεάζει γιατί το ζητούμενο είναι να υπάρχουν διαθέσιμες κατοικίες για τους φοιτητές. Όταν υπάρχει μεγάλη ζήτηση - δεν ξέρουμε πώς θα πάει η τουριστική σεζόν- οπωσδήποτε επηρεάζονται η αγορά, οι τιμές και η προσφορά. Το ρίσκο που έχει να πάρει ένας ιδιοκτήτης είναι αν θα επιλέξει μία σίγουρη κατάσταση που είναι αυτή με έναν φοιτητή ή εάν θα επιλέξει τα Airbnb που δεν είναι βέβαιη κατάσταση. Συν τα έξοδα συντήρησης που έχει: να αλλάξει σεντόνια κ.λπ. στα Airbnb, διαδικασίες και κόστος που δεν τα έχει αυτά όταν έχει έναν σταθερό ενοικιαστή».

Και προσθέτει «εγώ ως ιδιοκτήτης - εξαρτάται και τι προϊόν έχω πωτήσει να προτιμούσα την επιλογή που θα μου απέδιδε σίγουρα κάποια έσοδα σε μεγάλη χρονική διάρκεια, σε σταθερή βάση και σε περισσότερο χρόνο. Μην ξεχνάμε ότι ο τουρισμός είναι ένα ... πουλάκι που περνάει και φεύγει. Είναι κάποιιο αστάθμητο παράγοντες που επηρεάζουν τις καταστάσεις. Αλλά το σίγουρο είναι πως εάν κάποιος δεν είναι επαγγελματίας σε αυτό το πράγμα, δεν προσφέρει επαγγελματική υπηρεσία με περισσότερα από ένα καταλύματα, δεν τον συμφέρει στην ουσία μια τέτοια ενασχόληση λόγω του κόστους που έχει αυτή τη στιγμή επαγγελματικής διαχείρισης. Τα Airbnb δεν είναι μακροχρόνιες μισθώσεις, μπορεί να είναι και δύο ημέρες. Δεν είμαι σίγουρος το κατά πόσο συμφέρει ως εγχείρημα, αφού, επιπλέον, η τάση είναι αυξανόμενη και εξαρτάται από τις

■ Ο κ. Ν. Κασωτάκης

καταστάσεις. Είχαμε τον κορωνοϊό, ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση. Διαμορφώνεται τώρα ένα σκηνικό απ' το οποίο θα εξαρτηθεί πώς θα πάει εφέτος η σεζόν για να ξέρουμε τι θα γίνει του χρόνου».

■ Δυο καινούριες πόλεις, σε Ρέθυμνο και Ηράκλειο, αλλά σε 4-5 χρόνια

Τα καλά νέα που μας μετέφερε ο Αντιπρύτανης Προγραμματισμού, Διοικητικών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Κρήτης Δημήτρης Μυλωνάκης, «δεν είναι άμεσα». Οπως επεσήμανε, «το πρόβλημα της στέγης μαζί με το πρόβλημα του κόστους ζωής πλέον έχει αναχθεί σε ένα από τα τρία βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα, και δη τα περιφερειακά Πανεπιστήμια. Τα άλλα δύο είναι η υποχρηματοδότηση και η υποστελέχωση. Το κόστος ζωής σε συνάρτηση με τη στέγαση, που βέβαια αυτά τα δύο αλληλοδιαπλέκονται, τείνει να γίνει πιθανόν και το κύριο πρόβλημα. Σας το λέω αυτό γενικά για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια και ειδικά για τα Πανεπιστήμια που βρίσκονται σε τουριστικές περιοχές, όπως είναι το Πανεπιστήμιο Κρήτης».

Σύνολο,, δηλαδή γύρω στα 300 άτομα. «Οι αιτήσεις που έχουμε είναι κατά τεκμήριο από φοιτητές που δεν μπορούν να σπουδάσουν εάν δεν έχουν δωρεάν στέγαση και είναι περίπου 500 με 600»(!) μας είπε ο κ. Μυλωνάκης. «Το θετικό είναι ότι το Πανεπιστήμιο Κρήτης από πολύ νωρίς είχε δει το αδιέξοδο στο οποίο οδηγούσαν τα περιφερειακά Πανεπιστήμια, ειδικά στις τουριστικές περιοχές, και έλαβε τα μέτρα του: σε συνεννόηση με την Πολιτεία και την τότε κυβέρνηση, ήταν το πρώτο ανάμεσα στα ελληνικά Πανεπιστήμια που προχώρησε σε ένα σχέδιο κατασκευής κατοικιών μέσω ΣΔΠ (Σύμβαση Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα). Αυτό περιλαμβάνει την κατασκευή 1.810 κατοικιών στην Πανεπιστημιούπολη του Ρεθύμνου και άλλων 1.000 κατοικιών στην Πανεπιστημιούπολη στις Βούτες στο Ηράκλειο. Αυτό σημαίνει ότι περίπου 3.000 φοιτητές στο Ρέθυμνο κι άλλοι 2.000 στο Ηράκλειο θα μπορούν να βρουν στέγη στο Πανεπιστήμιο.

■ Ο Αντιπρύτανης Προγραμματισμού, Διοικητικών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Δ. Μυλωνάκης

πιστεύουμε ότι σε μεγάλο βαθμό θα λύσει το πρόβλημα». Το τί θα δίνουν οι φοιτητές στις νέες εστίες θα το αποφασίσει η Σύγκλητος που θα υπάρχει στο Πανεπιστήμιο. Τα ποσά που μας παρουσίασε ο κ. Μυλωνάκης είναι ενδεικτικά. «Όλα αυτά τα χρήματα θα ανακυκλώνονται στο Πανεπιστήμιο, στις ίδιες τις κατοικίες, υπέρ της ποιότητας των σπουδών. Κάθε εισόδημα που έχει το Ίδρυμα ανακυκλώνεται για το καλό του Πανεπιστημίου και των φοιτητών». Η νέα Πανεπιστημιούπολη προσδίδει μια περαιτέρω αναπτυξιακή δυναμική στο Ίδρυμα. «Τεράστια δυναμική!» υπερθεματίζει ο κ. Μυλωνάκης. «Μιλάμε για την κατασκευή δύο... πόλεων (σε Ηράκλειο και Ρέθυμνο), οι οποίες θα έχουν πέρα από τους χιλιάδες φοιτητές, θα έχουν σούπερ μάρκετ, κινηματογράφο, μαγαζιά, κ.λπ. Θα μεταχηματιστεί ριζικά όλο το τοπίο στο Πανεπιστήμιο».

Τα «ΡΝ» δημοσιεύουν σήμερα τις μαρτυρίες δύο φοιτητριών

«Είμαι φοιτήτρια στο 4ο έτος της φιλοσοφικής σχολής στο Ρέθυμνο. Το 2018 που ήρθα στην πόλη, όπως τους περισσότερους φοιτητές, αντιμετώπισα πρόβλημα με την εύρεση σπιτιού. Εν τέλει, με δυσκολία κατάφερα να βρω ένα σπίτι με πολύ υψηλό ενοίκιο για τα τετραγωνικά του και μη επιπλωμένο. Προ ημερών ο ιδιοκτήτης του σπιτιού μου, μου

ζήτησε να το αφήσω τον Ιούνιο και να επιστρέψω τον Σεπτέμβριο, με σκοπό να το διαθέσει ως Airbnb. Αυτή η ανακάλυψη του σπιτιού μου με ξάφνιασε. Το χαρακτηρισμό ανακοίνωση εφόσον δεν ερωτήθηκα εάν επιβληθεί να το ενδοχόμενο, απλώς ενοίκιο για τα τετραγωνικά του και μη επιπλωμένο. Προ ημερών ο ιδιοκτήτης του σπιτιού μου, μου

από το σπίτι μου σε περιόδους εξεταστικής, καταλυτικές και κρίσιμες, καθώς βρίσκομαι επί πτυχίου. Αγκώθηκα και αναρωτήθηκα πού θα μείνω και πως θα ανταπεξέλθω στις εξεταστικές του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Έπειτα από λίγες μέρες, αφού προβληματίστηκα, θέλησα να το συζητήσω μαζί του. Το επιχείρημά μου, το οποίο έκανε τον ιδιοκτήτη του

σπιτιού μου να αλλάξει γνώμη ήταν ότι δεν δέχομαι να παραμείνουν τα έπιπλα μου στον χώρο και να χρησιμοποιούνται από άλλα άτομα. Με την «απειλή» ότι θα πάρω τα έπιπλα μου και δεν θα επιστρέψω τον Σεπτέμβριο, ο σπιτονοικοκύρης μου άρχισε να το ξανά-σκέφτεται, καθώς υπολόγιζε τα έπιπλα για το Airbnb» μας είπε η Μ.Κ.

Το «αρνητικό» στοιχείο είναι ότι παρά την ομαλότητα στην πρόοδο των διαδικασιών, «το έργο δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί νωρίτερα από 4 με 5 χρόνια από τώρα» σημειώσε ο κ. Μυλωνάκης και παραδέχεται ότι «στο ενδιάμεσο θα έχουμε αυτό το πρόβλημα με όποιες παρενέργειες μπορεί να δημιουργεί και στους φοιτητές και στο Πανεπιστήμιο».

Η Π.Σ. μοιράστηκε μαζί μας την δική της εμπειρία: «Είμαι φοιτήτρια στο Ρέθυμνο 4 χρόνια και έχω μετακομίσει 3 φορές. Το πρώτο μου σπίτι το νοίκιασα το 2018 ώστε να ξεκινήσω τις σπουδές μου. Ωστόσο, το σπίτι δεν ανταποκρινόταν στις ανάγκες μου, οπότε αναζήτησα κάποιον άλλο χώρο. Έπειτα από ένα μεγά-

λο διάστημα αναζήτησης, κατάφερα να βρω το κατάλληλο μέγεθος για εμένα. Δυστυχώς, σε αυτό το σπίτι παρέμεινα 1 χρόνο μόνο, καθώς ο ιδιοκτήτης αποφάσισε να το κάνει Airbnb. Βέβαια μου έδωσε την επιλογή να παραμείνω με την προϋπόθεση να αυξηθεί το ενοίκιο. Εγώ δεχτήκα την αύξηση από την επιθυμία

μου να κρατήσω αυτό το σπίτι, όμως έπειτα από 2 μήνες μου ξεκαθάρισε ότι θα το κάνει Airbnb όπως και να έχει. Οπότε, αναγκάστηκα να φύγω από ένα σπίτι που είχα επενδύσει και είχα «βουλεύσει». Αυτό που θα ήθελα να παρακαλέσω είναι να σταματήσουν οι ιδιοκτήτες των σπιτιών να σκέφτονται και να πράττουν εις βά-

ρος των φοιτητών, κάνοντάς τους «θυσία στον βωμό του κέρδους». Η περίοδος φοίτησης είναι οικονομικά δύσκολη για τους φοιτητές και ενδεχομένως για τις οικογένειές τους. Εάν κανείς δεν προστίθενται να τους διευκολύνει, τουλάχιστον να μην τους δυσκολεύει».